Załącznik nr 1
do Regulaminu wyboru projektów
w ramach programu Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska 2021-2027
nr naboru FEDS.09.06-IZ.00-464/26

Kwalifikowalność projektu i wydatków finansowanych w ramach FST z FEDS 2021-2027

1) **Zasady ogólne:**

Projekt i wydatki projektu finansowane z UE i współfinansowane ze środków krajowych w ramach programu FEDS 2021-2027 muszą być zgodne z przepisami unijnymi i krajowymi, w tym w szczególności z:

a) rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;

b) rozporządzeniem ogólnym - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej;

c) rozporządzeniem FST- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustawiającym Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;

d) ustawą wdrożeniową - ustawa z dnia z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027;

e) Ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych;

f) „Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”;

g) „Wytycznymi dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027”;

h) „Wytycznymi dotyczącymi zasad równościowych w funduszach unijnych na lata 2021-2027”;

i) Dokumentem SZOP w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027”

a także z Regulaminem wyboru projektów dla naboru FEDS.09.06-IZ.00-464/26.

Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2021 r. (z wyłączeniem projektów objętych pomocą publiczną, w których występuje obowiązek spełnienia efektu zachęty).

Termin kwalifikowalności wydatków objętych pomocą państwa:

1) w przypadku projektów objętych pomocą publiczną – ze względu na konieczność spełnienia efektu zachęty (zob. punkt regulaminu Typ projektu podlegający dofinansowaniu) – okres kwalifikowania wydatków rozpoczyna się po dniu złożenia wniosku o dofinansowanie (realizacja projektu nie może się rozpocząć przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie), z wyłączeniem prac przygotowawczych, które mogą być realizowane i kwalifikowane od dnia 1 stycznia 2021 r.

   Poprzez rozpoczęcie prac należy rozumieć rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją albo pierwsze wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego co nastąpi najpierw.

2) w przypadku projektów objętych pomocą de minimis okres kwalifikowania wydatków rozpoczyna się z dniem 1 stycznia 2021 r.

Końcową datą kwalifikowalności wydatków w projekcie jest data zakończenia realizacji projektu wskazana w pkt 6 ppkt 1 regulaminu, nie późniejsza niż 31 grudnia 2029 r.

Na etapie oceny wniosków o dofinansowanie projektu analizie poddana jest potencjalna kwalifikowalność wydatków ujętych we wniosku. Wybranie danego projektu do dofinansowania i podpisanie z Beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki ujęte we wniosku o dofinansowanie, a przedstawione przez Beneficjenta do rozliczenia w trakcie realizacji projektu, będą kwalifikować się do dofinansowania (dotyczy także wydatków Partnera projektu i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków). Ocena kwalifikowalności wydatków polegająca na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami i umową o dofinansowanie projektu dokonywana jest w trakcie realizacji projektu oraz po jego zakończeniu – na etapie oceny przedkładanych wniosków o płatność oraz na etapie kontroli projektu.

Zwiększenie wysokości kosztów kwalifikowalnych w toku realizacji projektu przez Beneficjenta, niezależnie od przyczyny tego zwiększenia, nie stanowi dla Beneficjenta podstawy do roszczeń o zwiększenie kwoty dofinansowania przyznanego w umowie o dofinansowanie projektu. Powyższa zasada odnosi się także do wydatków Partnera Projektu i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków w projekcie.

Wniosek o zwiększenie dofinansowania jest rozpatrywany indywidualnie dla każdego przypadku, a podejmując decyzję właściwa instytucja bierze pod uwagę również dostępność środków w ramach danego Działania/Priorytetu.

Obowiązek publikacji zapytań ofertowych:

Wszystkie zamówienia realizowane w okresie kwalifikowalności w bieżącej perspektywie, muszą spełniać warunki wskazane w Regulaminie, także zamówienia wszczęte przed dniem ogłoszenia naboru (przed ogłoszeniem regulaminu wyboru projektów).

W przypadku rozpoczęcia przez Wnioskodawcę realizacji projektu na własne ryzyko przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, udzielanie zamówień odbywa się na zasadach określonych w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027". Komunikacja w postępowaniu o udzielenie zamówienia, w tym ogłoszenie zapytania ofertowego, składanie ofert, wymiana informacji między zamawiającym a wykonawcą oraz przekazywanie dokumentów i oświadczeń odbywa się pisemnie za pomocą strony internetowej przeznaczonej do zamieszczania zapytań ofertowych wskazanej w komunikacie ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego opublikowanym na portalu i stronie internetowej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego (Baza Konkurencyjności – BK2021, https://bazakonkurencyjnosci.funduszeeuropejskie.gov.pl/),z zastrzeżeniami przewidzianymi w „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027".

Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia publicznego, do którego ze względu na jego wartość nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320), może zastrzec, że o udzielenie zamówienia publicznego mogą ubiegać się wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z uwzględnieniem art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2) Zasady kwalifikowania kosztów pośrednich w oparciu o stawkę ryczałtową

Wymieniona w pkt 6 Regulaminu stawka ryczałtowa stosowana jest dla wybranych kategorii kosztów (patrz dalej) i koszty te są kwalifikowalne wyłącznie w ramach tej stawki. Oznacza to, że nie ma możliwości rozliczania tych kosztów na podstawie rzeczywiście ponoszonych i odpowiednio udokumentowanych wydatków (faktur i innych dokumentów księgowych). Regulamin wyboru projektów determinuje sposób rozliczenia określonych kosztów i nie pozostawia możliwości wyboru Wnioskodawcy/Beneficjentowi.

Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków, co oznacza m.in. zakaz rozliczenia tego samego wydatku w kosztach pośrednich projektu oraz kosztach bezpośrednich projektu.

Jeżeli w projekcie występują kwalifikowalne koszty bezpośrednie, które nie stanowią podstawy do wyliczenia kosztów pośrednich za pomocą stawki ryczałtowej, budżet projektu dzieli się na 3 grupy kosztów:

A. koszty pośrednie rozliczane stawką ryczałtową,

B. kwalifikowalne koszty bezpośrednie nie stanowiące podstawy do zastosowania stawki ryczałtowej – nie dotyczy tego naboru,

C. kwalifikowalne koszty bezpośrednie stanowiące podstawę do zastosowania stawki ryczałtowej.

Wydatki niekwalifikowalne nie mogą stanowić podstawy do obliczenia kosztów pośrednich.

A. Koszty pośrednie rozliczane stawką ryczałtową:

1. koszty koordynatora/menadżera/kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie projektem, monitorowanie i jego rozliczanie lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie (np. przygotowanie/przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówień w projekcie), o ile ich zatrudnienie jest niezbędne dla realizacji projektu, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, a także koszty usług zewnętrznych w zakresie opisanym w tym punkcie,
2. koszty zarządu (wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownika jednostki),
3. koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna w tym dotycząca zamówień) zatrudnionego na potrzeby funkcjonowania jednostki,
4. koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, koszty związane ze zleceniem prowadzenia obsługi księgowej projektu biuru rachunkowemu),
5. koszty utrzymania powierzchni biurowych, magazynowych oraz archiwów (czynsz, najem, dzierżawa, użyczenie, opłaty administracyjne, media),
6. wydatki związane z otworzeniem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczym lub odrębnego rachunku płatniczego,
7. amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w pkt 1-4 oraz inne nie przeznaczone w 100% do realizacji działań bezpośrednich,
8. opłaty za energię elektryczną, cieplną, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za wywóz odpadów komunalnych,
9. koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich,

10. koszty usług powielania dokumentów,
11. koszty materiałów biurowych i artykułów,
12. koszty ochrony mienia związanego z projektem, z wyłączeniem ubezpieczeń osób i eksponatów w związku z udziałem w targach i misjach gospodarczych,
13. koszty sprzątania pomieszczeń, w tym środków do utrzymania ich czystości, dezynsekcji, dezynfekcji, deratyzacji tych pomieszczeń,
14. opłaty pobierane od dokonywanych transakcji płatniczych (krajowych lub zagranicznych),
15. koszty obsługi technicznej/personelu technicznego (np. informatyka) nie stanowiące wydatków bezpośrednich/kosztów osobowych kadry merytorycznej),
16. koszty ubezpieczeń majątkowych związanych z projektem i innych,
17. koszty związane z konserwacją i naprawą urządzeń biurowych/koszt zakupu urządzeń i sprzętu biurowego niebędących środkiem trwałym, na potrzeby zarządzania projektem,
18. koszty utylizacji odpadów powstałych w związku z zarządzaniem projektem,
19. hosting na potrzeby funkcjonowania projektu,
20. koszty opłat skarbowych i notarialnych związanych z realizacją projektu,
21. koszty usług tłumaczenia dokumentów niezbędnych do przedłożenia instytucji zarządzającej na potrzeby rozliczenia i kontroli prawidłowej realizacji projektu,
22. koszty ustanowienia zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie projektu,
23. koszty związane z ustanowieniem elektronicznego podpisu kwalifikowanego do podpisywania dokumentów w projekcie oraz koszty związane z odnowieniem w okresie realizacji projektu kwalifikowanego certyfikatu,
24. działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakat/tablice promocyjne/tablice informacyjne, elektroniczne wyświetlacze), z wyłączeniem działań, o których mowa w art. 50 ust. 1 lit. e rozporządzenia ogólnego.

Jeżeli w projekcie została lub zostanie zlecona na zewnątrz (niezależnie od przyjętej formy i trybu zlecenia) część zadań mieszczących się w katalogu kosztów pośrednich, o którym mowa wyżej (w punktach 1-24), to nie można rozliczać takich wydatków w ramach kosztów bezpośrednich. W przypadku, gdy w ramach jednej umowy zlecającej zadania na zewnątrz stronie trzeciej (niezależnie od przyjętej formy i trybu wyłonienia wykonawcy) dochodzi do łączenia kosztów z katalogu kosztów pośrednich i kosztów bezpośrednich, kwalifikowanie kosztów bezpośrednich będzie możliwe (o ile zostaną spełnione pozostałe warunki kwalifikowalności) pod

warunkiem zawarcia w umowie z wykonawcą zapisów wskazujących jednoznacznie na kwotę wynagrodzenia za zakres odpowiadający kosztom pośrednim i kwotę wynagrodzenia za zakres odpowiadający kosztom bezpośrednim projektu.

B. Kwalifikowalne koszty bezpośrednie nie stanowiące podstawy do zastosowania stawki ryczałtowej – nie dotyczy tego naboru

C. Kwalifikowalne koszty bezpośrednie stanowiące podstawę zastosowania stawki ryczałtowej

Ta kategoria obejmuje wszystkie wydatki kwalifikowalne projektu nieujęte w powyższym punkcie A i B. W szczególności są to kwalifikowalne koszty bezpośrednie, niezbędne dla osiągnięcia celu głównego projektu (np. zakup środków trwałych, etc.), a także dokumentacja. Rozliczane są one na podstawie faktycznie poniesionych wydatków i wymagają przedstawienia właściwych dokumentów księgowych we wniosku o płatność (zgodnie z zasadami wynikającymi z umowy o dofinansowanie projektu).

Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie sprawdzeniu przez ION podlega prawidłowość ustalenia przez Wnioskodawcę wysokości kosztów pośrednich (tj. czy prawidłowo przyjęto % stawkę ryczałtową, wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich stanowiących podstawę wyliczenia kosztów pośrednich).

Koszty pośrednie rozliczane uproszczoną metodą są traktowane jako wydatki poniesione. Nie ma obowiązku gromadzenia ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie ich poniesienia. W związku z tym na etapie weryfikacji wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli na miejscu nie podlegają one sprawdzeniu. Natomiast wymagane będzie od Beneficjenta złożenie informacji/oświadczeń i dokumentacji potwierdzającej zrealizowanie obowiązkowych działań informacyjno-promocyjnych, w celu rozliczenia projektu. Koszty pośrednie w poszczególnych wnioskach o płatność beneficjent rozlicza proporcjonalnie do wykazanych w tych wnioskach o płatność kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich stanowiących podstawę do określenia wysokości kosztów pośrednich. Na etapie rozliczania projektu weryfikacja kosztów pośrednich rozliczanych za pomocą stawki ryczałtowej polega m.in. na sprawdzeniu, czy Beneficjent prawidłowo zastosował % stawki ryczałtowej wynikający z umowy o dofinansowanie projektu, czy prawidłowo wykazał kwotę bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych będącą podstawą wyliczenia kosztów pośrednich. Szczegółowe zasady rozliczania kosztów pośrednich za pomocą stawki ryczałtowej określa umowa o dofinansowanie projektu.

Jeśli na etapie realizacji projektu oraz w trakcie jego trwałości dojdzie do zmiany wysokości bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych projektu stanowiących podstawę do wyliczenia kosztów pośrednich (np. ulegną obniżeniu na skutek powstania

oszczędności poprzetargowych, zastosowania korekt finansowych), wówczas konieczne jest ponowne ustalenie wysokości kosztów pośrednich w projekcie (przy zachowaniu tego samego % stawki ryczałtowej). Nie wyklucza się wystąpienia sytuacji w której Beneficjent będzie zobligowany do zwrotu dofinansowania odpowiadającego nadmiernie wypłaconym kosztom pośrednim wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.

3) <u>Wydatki niekwalifikowalne:</u>

Wydatki niespełniające wymogów kwalifikowalności określonych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i/lub wymogów wynikających z przepisów prawa krajowego i unijnego są niekwalifikowalne. Dodatkowo w ramach Programu niekwalifikowalne są wydatki wskazane w poniższej tabeli.

RODZAJ WYDATKU	**WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE**
Zasięg terytorialny	Niekwalifikowalne są wydatki poniesione na projekt realizowany poza granicami administracyjnymi: ZIT POF – w przypadku naboru FEDS.09.06-IZ.00-464/26 Projekt niespełniający powyższych warunków dotyczących lokalizacji jest niekwalifikowalny.
Ramy czasowe kwalifikowalności/pomoc publiczna	Wydatki poniesione: ▪ przed 1 stycznia 2021 r.; ▪ po 31 grudnia 2029 r. (na poziomie Programu) oraz w terminie niezgodnym z umową o dofinansowanie projektu; ▪ niezgodnie z terminami określonymi w programach pomocowych lub aktach prawnych. Faktyczny okres kwalifikowania wydatków dla danego projektu zostanie określony w umowie o dofinansowanie projektu, która określi zarówno początkową, jak i końcową datę kwalifikowalności wydatków. Wydatki poniesione po okresie kwalifikowalności określonym w umowie stanowią wydatki niekwalifikowalne.

Projekt i wydatki objęte pomocą publiczną i/lub de minimis	Niekwalifikowalne są projekt i wydatki, które nie spełniają warunków wynikających z odpowiednich regulacji w zakresie pomocy publicznej/pomocy de minimis oraz nie spełniające warunków regulaminu.
Przygotowanie dokumentacji projektu	1) Wydatki (koszty bezpośrednie i przypisane im koszty pośrednie) na przygotowanie dokumentacji projektu (wymaganej prawem krajowym lub wspólnotowym bądź przez IZ FEDS 2021-2027) przekraczające 5% wartości całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu (limit ten weryfikowany jest jednorazowo na etapie oceny wniosku o dofinansowanie) oraz 2) Wydatki na przygotowanie dokumentacji w części dotyczącej elementów/zadań nieuwzględnionych w projekcie (będących poza projektem). Jeżeli dokumentacja została przygotowana przez osoby wskazane powyżej w pkt 2) „Zasady kwalifikowania kosztów pośrednich w oparciu o stawkę ryczałtową pkt A ppkt.1-4 to koszt jej przygotowania stanowi wynagrodzenie rozliczane w ramach kosztów pośrednich.
VAT	1) w projekcie objętym pomocą publiczną niezależnie od łącznego kosztu tego projektu, a także w każdym projekcie, którego łączny koszt wynosi co najmniej 5 mln EUR* (włączając VAT): • podatek VAT, który może być odzyskany na podstawie przepisów krajowych stanowi wydatek niekwalifikowalny (tj. istnieje potencjalna prawna możliwość obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot podatku VAT) • podatek VAT w stosunku do wydatków, dla których podatek ten odliczany jest częściowo na podstawie art. 86 ust. 2a/art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, jest w całości niekwalifikowalny. 2) podatek VAT ponoszony przez państwową jednostkę budżetową jest w całości niekwalifikowalny (niezależnie od całkowitej wartości projektu).

	3) w projekcie nieobjętym pomocą publiczną oraz w projekcie w którym pomoc państwa przyjmuje wyłącznie formę pomocy de minimis, jeżeli łączny koszt tego projektu jest mniejszy niż 5 mln EUR* (z VAT) – podatek VAT może być w całości kwalifikowalny. Do Wnioskodawcy/Beneficjenta/ Realizatora należy decyzja czy w odniesieniu do danego wydatku podatek VAT będzie w całości kwalifikowalny czy też w całości niekwalifikowalny (nie dopuszcza się kwalifikowania podatku VAT w oparciu o proporcję wynikającą z art. 86 ust. 2a i/lub art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług). *Do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się kurs wymiany walut wskazany w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (podrozdział Podatek od towarów i usług (VAT)).
Wydatki na ubezpieczenie nieobowiązkowe	Wydatki na ubezpieczenia nieobowiązkowe stanowią wydatek niekwalifikowalny z wyjątkiem ubezpieczeń wskazanych w katalogu kosztów pośrednich.
Wydatki/koszty osobowe związane z zaangażowaniem personelu projektu stanowiącego kadrę merytoryczną	1) Niekwalifikowalne są koszty związane z zaangażowaniem personelu projektu (kadry merytorycznej): a. jeżeli konieczność zaangażowania personelu nie wynika z charakteru projektu b. nie zostały spełnione warunki określone w „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” oraz Regulaminie c. gdy kadra merytoryczna rozliczana w bezpośrednich kosztach kwalifikowalnych projektu wykonuje zadania przypisane kosztom pośrednim. Za niekwalifikowalne w ramach kosztów bezpośrednich projektu zostanie uznane całe wynagrodzenie osoby stanowiącej kadrę merytoryczną, jeżeli osoba ta zajmuje się projektem również od strony administracyjnej (tj. wykonuje zadania/czynności przypisane

	kosztom pośrednim projektu, zgodnie z niniejszym dokumentem). Na przykład jeśli w projekcie z zakresu B+R dany pracownik/kadra zarządzająca bierze udział zarówno w pracach związanych z zarządzaniem projektem, jak i w pracach merytorycznych związanych z pracami B+R to nie ma możliwości częściowego (proporcjonalnego) rozliczenia kosztu zaangażowania tych osób w ramach kosztów bezpośrednich, jeśli koszty projektu, w tym koszty zarządzania rozliczane są/mogą być rozliczane stawką ryczałtową. d. gdy koszt wynagrodzenia personelu projektu przekracza kwotę wynagrodzenia na analogicznych stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji. 2) Ponadto niekwalifikowane są (oprócz wymienionych przypadków w podrozdziale 2.3 Wydatków niekwalifikowalnych „Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”: - Nagrody specjalne za staż pracy w jednostce organizacyjnej oraz wypłaty z funduszu nagród, nagrody i premie wypłacone za wykonywanie zadań niekwalifikowalnych; - Wynagrodzenie wypłacane w okresie wypowiedzenia bez obowiązku świadczenia pracy oraz w okresie tymczasowego aresztowania - Zasiłki finansowane ze środków ZUS (w tym zasiłek chorobowy, macierzyński, opiekuńczy oraz wyrównanie tych zasiłków), świadczenie rehabilitacyjne; - Koszty usług zdrowotnych, których finansowanie przez pracodawcę nie wynika z przepisów prawa; - Bony towarowe; - Legitymacje kolejowe;

	- Studia z zakresu Master of Business Administration, a także koszty postępowania kwalifikacyjnego w służbie cywilnej wraz z kosztami kursu przygotowawczego, - Wydatki na cele reprezentacyjne. Kadra merytoryczna to personel projektu spełniający definicję personelu projektu zawartą w ww. wytycznych, który wykonuje czynności w projekcie bezpośrednio przyczyniające się do osiągniecia wskaźników i celu projektu (np. Programista zatrudniony u Beneficjenta i wykonujący zadania dotyczące przygotowania oraz wdrożenia rozwiązań w projekcie dotyczącym e-usług, jak: przygotowanie aplikacji, baz danych itp.). Kadrą merytoryczną nie jest osoba fizyczna/podmiot wyłoniona/y do realizacji zadań w projekcie w drodze przeprowadzonego zamówienia, należy traktować ją jako wykonawcę zleconych usług.
Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu[1]	• Wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi projektu będą rozliczane w ramach kosztów pośrednich za wyjątkiem przypadku z art. 50 ust. 1 lit. e Rozporządzenia ogólnego (rozliczanego jako koszt bezpośredni). W przypadku niewywiązania się przez Beneficjenta z obowiązków określonych w umowie o dofinansowanie projektu i niepodjęcia działań zaradczych Instytucja Zarządzająca obniży dofinansowanie projektu na zasadach określonych w umowie o dofinansowanie projektu (niezależnie od tego czy wydatki na działania informacyjno-promocyjne są kwalifikowalne w projekcie czy nie).
Rezerwa	Rezerwa na wypadek przekroczenia ilości robót oszacowanych w przedmiarze lub na pokrycie nieprzewidzianych wydatków w projekcie bądź inne nieprzewidziane wydatki w projekcie.

[1] W przypadku rozliczania wydatku za pomocą stawki ryczałtowej – zastosowanie mają zapisy pkt. 2)

Różnice kursowe w transakcjach dokonywanych w walutach obcych	Różnice kursowe są niekwalifikowalne jeżeli cała ich wartość została zaliczona do kosztów uzyskania przychodów (tj. nie pomniejszono tych kosztów o wartość dofinansowania).
Płatności kartą	Płatności dokonywane kartą płatniczą, która nie jest powiązana z rachunkiem Beneficjenta/partnera/podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków.
Koszty pośrednie projektu rozliczane stawką ryczałtową	Niekwalifikowalne są koszty pośrednie określone w inny sposób, niż wskazany w regulaminie wyboru projektów i umowie o dofinansowanie
Cross-financing	Nie występuje w naborze

Szczegółowe zapisy dotyczące przedmiotowego naboru – limity, wydatki niekwalifikowalne:

1) wydatki na zakup nieruchomości (tj. koszty bezpośrednie i przypisane im koszty pośrednie) przekraczające 10 % łącznych wydatków kwalifikowalnych projektu (w przypadku terenów opuszczonych oraz poprzemysłowych limit ten zostaje podniesiony do 15 %);

2) wydatki na elementy uzupełniające w projekcie (tj. koszty bezpośrednie i przypisane im koszty pośrednich) - stacje ładowania pojazdów elektrycznych wykorzystujące energię z danego źródła/magazynu energii i/lub sieci wewnętrzne obsługujące stację OZE w projekcie; w tym wewnątrz klastrów energii, spółdzielni energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej przekraczające 49% całkowitych wydatków kwalifikowalnych;

3) wydatki na wymianę starych kotłów i ogrzewaczy na nowe kotły i ogrzewacze na biomasę, jeśli umożliwiają instalację rusztu awaryjnego oraz nie posiadają automatycznego podajnika paliwa (jak i instalacji takich urządzeń w nowych budynkach);

4) wydatki na infrastrukturę towarzyszącą z wyjątkiem infrastruktury wymaganej przepisami prawa;

5) wydatki na zakup urządzeń nie odpowiadających aktualnie obowiązującym normom, w tym wymogów dotyczącym ekoprojektu dla produktów związanych z energią [wynikającym z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1781 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia wymogów ekoprojektu

odniesieniu do zrównoważonych projektów oraz zmiany dyrektywy (UE) 2020/1828 i rozporządzenia (UE) 2023/1542 i uchylenia dyrektywy 2009/125/WE];

6) inwestycje/wydatki wymienione w art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (w tym wydatki w zakresie produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji, magazynowania lub spalania paliw kopalnych);

7) inwestycje w zakresie stosowania urządzeń zasilanych paliwami kopalnianymi: węglem, olejem, gazem (bez względu na normy jakie spełniają); w tym wymiany starszych urządzeń na nowe oraz instalacji OZE korzystających ze wsparcia tymi paliwami w tym wykorzystujące paliwa kopalne płynne lub gazowe do zasilania sprężarki lub cieplny proces ad/absorpcji (napędzany poprzez spalanie paliwa płynnego lub gazowego, energię geotermalną/solarną lub ciepło odpadowe), dostarczają energię odnawialną (np. gazowa absorpcyjna pompa ciepła);

8) wydatki projektu lub jego części, dla którego wymagana jest koncesja (lub zmiana warunków koncesji) na produkcję energii elektrycznej lub cieplnej, jeżeli koncesja/jej zmiana nie została wydana (koncesja musi być dostarczona do IZ FEDS 2021-2027 najpóźniej wraz z wnioskiem o płatność końcową);

9) koszty Partnera / realizatora, których sfinansowanie stanowiłoby pomoc publiczną i których nie można sfinansować na podstawie pomocy de minimis/bez pomocy

stanowią wydatki niekwalifikowalne.